

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025-2027/2028***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ekologia wykorzystania lasu
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Agroleśnictwo
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr hab. Andrzej Bobiec, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Andrzej Bobiec, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
4	20			15				15	3

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość rodzimych gatunków drzew; znajomość podstawowych pojęć z zakresu ekologii i nauk o środowisku przyrodniczym; znajomość j. angielskiego w zakresie umożliwiającym czytanie ze zrozumieniem; biegłość w posługiwaniu się arkuszem kalkulacyjnym MS Excel; umiejętność tworzenia i edycji warstw wektorowych *.shp w aplikacji GIS.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Poznanie historycznych i współczesnych form wykorzystania lasu oraz ich wpływu na biocenozy.
C ₂	Przygotowanie do samodzielnej identyfikacji i oceny zjawisk i procesów związanych wykorzystaniem obszarów leśnych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Dysponuje wiedzą na temat podstaw ekologii lasu.	K_Wo1
EK_02	Rozumie ekologiczne znaczenie zaburzeń antropogenicznych związanych z różnymi formami wykorzystania lasu.	K_Wo7
EK_03	Potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, przyjmując w nim różne role.	K_U17
EK_04	Aktualizuje swoją wiedzę z zakresu wpływu działalności człowieka na lasy.	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wstęp do ekologii lasu I: drzewostan, biocenoza, ekosystem; rola zaburzeń w życiu lasu
Wstęp do ekologii lasu II: gradient siedliskowy, strategie życiowe gatunków, sukcesja, równowaga dynamiczna
Rola historycznych form wykorzystania lasu na cechy ekosystemów.
Ekologia współczesnej gospodarki leśnej.
Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony przyrody w lasach.

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Charakterystyka wybranych elementów ekosystemu leśnego (runo leśne, drzewostan, odnowienie, martwe drewno).
Identyfikacja i ocena ekologicznych efektów działalności człowieka w środowisku leśnym.
Wpływ wykorzystania lasu na cechy drzew – analiza struktury drzewostanu i architektury/sylwetek drzew w oparciu o dane pomiarowe z wykorzystaniem QGIS

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Porównanie ekologicznych efektów wielostronnego wykorzystania lasu przez tradycyjną („chłopską”) gospodarkę z ekologią nowoczesnej gospodarki leśnej, szczególnie: - wpływ na strukturę drzewostanów - wpływ na roślinność runa
Próba identyfikacji i względnej kwantyfikacji wybranych świadczeń ekosystemowych typowego lasu gospodarczego oraz lasu prywatnego, użytkowanego tzw. „rębnią chłopską”
Ocena ekologicznych powiązań lasu z nieleśnymi elementami krajobrazu w zależności od sposobu wykorzystania lasu.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, Wykład z demonstracją w terenie; Prace inwentaryzacyjne i pomiarowe w ramach zajęć terenowych; Opracowanie danych i prezentacja wyników z dyskusją; Analiza i dyskusja dotycząca przedstawionego materiału dydaktycznego.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	Kolokwium	W
EK_02	Obserwacja w trakcie zajęć terenowych, udział w dyskusji	Z. terenowe
EK_03	Aktywność w zajęciach terenowych	Z. terenowe
EK_04	Aktywność w ćwiczeniach, projekt	Ćw. laboratoryjne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

UZYSKANIE PONAD 50% MOŻLIWYCH DO UZYSKANIA PUNKTÓW ZA KOŁOKWIUM, PRACĘ PROJEKTOWĄ I BIEŻĄCĄ AKTYWNOŚĆ; OCENY: DST >50-60%, DST PLUS >60-70%, DB >70-80%, DB PLUS >80-90%, BDB >90%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	50
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2

Godziny nie kontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	23
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

LITERATURA PODSTAWOWA:

Falińska K (2004) Ekologia roślin . Wydaw. Naukowe PWN

Literatura uzupełniająca:

Bobiec A. 2020. Wpływ leśnictwa na przyrodę i ochronę przyrody. W: Korzystanie z zasobów przyrody oraz ich ochrona / pod red. Dariusza J. Gwiazdowicza, s. 128-152.

https://drive.google.com/file/d/1vqWEPPof_c1BcUAGjPHTo6Dmoz_OMaF-/view?usp=sharing

Bobiec, A. Białowieża Primeval Forest as a remnant of culturally modified ancient forest. Eur J Forest Res 131, 1269–1285 (2012). <https://doi.org/10.1007/s10342-012-0597-6>

Bobiec A. Historia i dynamika drzewostanów grądowych Białowieskiego Parku Narodowego [History and dynamics of oak-lime-hornbeam forests in the Białowieża National Park]. Wiadomości Botaniczne 57 (3/4): 17-39.

https://www.academia.edu/6139352/Historia_i_dynamika_drzewostan%C3%B3w_gr%C4%85dowych_Bia%C5%82owieskiego_Parku_Narodowego

Bobiec A., Reif A. & Öllerer K. 2018. Seeing the oakscape beyond the forest: a landscape approach to the oak regeneration in Europe. Landscape Ecology 33: 513-528.

<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10980-018-0619-y.pdf>

Bobiec A., Ćwik A., Gajdek A., Wójcik T., Ziaja M. 2021. Between Pocket Forest Wilderness and Restored Rural Arcadia : Optimizing the Use of a Feral Woodland Enclave in Urban Environment. Forests 12: 1173. <https://doi.org/10.3390/f12091173>

Wolański P., Bobiec A., Ortyl B., Makuch-Pietraś I., Czarnota P., Ziobro J., Korol M., Havryliuk S., Paderewski J., Kirby K. 2021. The importance of livestock grazing at woodland-grassland interface in the conservation of rich oakwood plant communities in temperate Europe. Biodiversity and Conservation 30: 741-760. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10531-021-02115-9>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej